

Toelichting op het Besluit Verlenging en Wijziging Natura 2000 Beheerplan IJsselmeergebied 2017-2023

In deze toelichting wordt ingegaan op:

- de in het besluit opgenomen wijzigingen van vrijstellingen uit het beheerplan;
- de in het besluit opgenomen wijzigingen van ondergeschikte betekenis;
- de ongewijzigde verlenging van de overige vrijstellingen uit het beheerplan.

Toelichting op wijzigingen van vrijstellingen

Kitesurfen

- *Kornwerderzand*: Deze locatie is in het beheerplan opgenomen als vrijgesteld zonder specifieke voorwaarden. Op deze locatie is kitesurfen echter alleen toegestaan tussen 1 mei en 1 oktober. Onder deze voorwaarde is de effectbepaling t.b.v. het Natura 2000 Beheerplan IJsselmeergebied 2017-2023 ook uitgevoerd. Deze tijdsbeperking wordt in het beheerplan daarom als specifieke voorwaarde bij de vrijstelling toegevoegd.
- *Makkum Noordstrand*: De locatie is in het beheerplan opgenomen als vrijgesteld zonder voorwaarden. Op deze locatie is kitesurfen echter alleen toegestaan tussen 1 oktober en 1 mei. Onder deze voorwaarde is de effectbepaling t.b.v. het Natura 2000 Beheerplan IJsselmeergebied 2017-2023 ook uitgevoerd. Deze tijdsbeperking wordt in het beheerplan daarom als specifieke voorwaarde bij de vrijstelling toegevoegd.
- *Hemmeland*: Kitesurfen is op deze locatie momenteel niet toegestaan op grond van het Binnenvaart Politie Reglement. In samenspraak met de Nationale Kitesurfvereniging is de locatie in het 'Toekomstbeeld Kitesurfen in het IJsselmeergebied' (2021) al als 'te sluiten locatie' benoemd, aangezien de locatie niet past bij de natuurwaarden op deze plek in de Gouwzee en het hier aanwezige verstoringgevoelige gebied. De vrijstelling voor deze locatie wordt daarom uit het beheerplan verwijderd.

Aalvisserij

- Voor alle Natura 2000 gebieden binnen het IJsselmeergebied zijn vrijstellingen van de vergunningplicht Wet natuurbescherming opgenomen voor de aalvisserij (met schietfuiken, grote fuik, kisten en hoekwant). Aan deze vrijstellingen zijn geen specifieke voorwaarden verbonden. De vrijstellingen voor de aalvisserij met schietfuiken, grote fuik en kisten blijven gelden. Op basis van de beschikbare informatie is beoordeeld dat er bij deze vormen van aalvisserij geen sprake is van significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen bij verlenging van de vrijstelling met maximaal 6 jaar.
- De vrijstelling voor de aalvisserij met hoekwant wordt uit het beheerplan verwijderd. Op basis van de beschikbare informatie over het optreden van vogelslachtoffers bij deze vorm van aalvisserij, kan niet met zekerheid geconcludeerd worden dat er geen sprake is van significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen.

Baggeren van havens, sluisen, vaargeul en toegangsheuvelen jachthavens

De effectbepaling t.b.v. het Natura 2000 Beheerplan IJsselmeergebied 2017-2023 is getoetst. Er is geen sprake van significant negatieve effecten aangezien het een activiteit betreft met beperkte verstoring in ruimte en/of tijd. Daarnaast heeft de vrijstelling geen betrekking op de aanleg van bijvoorbeeld nieuwe vaargeulen. De vrijstelling wordt daarom verlengd. De wijziging betreft een verduidelijking van de locaties waarbinnen baggerwerkzaamheden ten behoeve van de

hoofdvaarwegen plaatsvinden. Hierbij wordt een verwijzing opgenomen naar de 'Overzichtskaart IJsselmeergebied' op bladzijde 261 van het Nationaal Water Programma 2022 -2027. Op deze kaart zijn de hoofdvaarwegen aangegeven.

Peilbeheer

In de gebiedsdelen voor het IJsselmeer, Zwarte Meer, Ketelmeer & Vossemeer en de Veluwerandmeren is een vrijstelling opgenomen voor het ' huidig peilbeheer'. Voor de gebieden Markermeer & IJmeer en Eemmeer & Gooimeer Zuidoever was het peilbeheer beoordeeld als activiteit zonder significant effect, waardoor hiervoor geen vergunningplicht bestond. De informatie uit het beheerplan had betrekking op het peilbeheer dat in het IJsselmeergebied gehanteerd werd voorafgaand aan het in 2018 in werking treden van het nieuwe Peilbesluit IJsselmeergebied. Voor dit nieuwe peilbesluit is een vergunning Wet natuurbescherming afgegeven (kenmerk: DGAN-NB / 17154138 en DGAN-NB / 17178030) die van toepassing is op het peilbeheer in alle Natura 2000 gebieden binnen het IJsselmeergebied. In deze vergunning zijn de voorwaarden voor het nieuwe peilbeheer opgenomen. De in het beheerplan opgenomen vrijstelling is daarmee vervallen en wordt uit het beheerplan gehaald.

Schietterrein Breezanddijk

Het gebiedsdeel IJsselmeer bevat een vrijstelling onder specifieke voorwaarden voor het Schietterrein Breezanddijk. Aan de voorwaarden wordt toegevoegd dat melding gedaan dient te worden van wanneer er schietdagen plaatsgevonden hebben. Op deze manier zal de werkelijke omvang van de activiteit beter in kaart worden gebracht en kan worden beoordeeld of er aan de voorwaarden van de vrijstelling wordt voldaan.

Toelichting op wijzigingen van ondergeschikte betekenis

Aanpassing in Toetsingskader N2000 Beheerplan IJsselmeergebied 2017-2023 Bijlage A

In Bijlage A van het Toetsingskader N2000 Beheerplan IJsselmeergebied 2017-2023, betreffende het *"Overzicht van de mogelijke effecten van 35 methoden voor het doden van dieren (jacht, wildbeheer en schadebestrijding) op de soorten en habitattypen met een instandhoudingsdoelstelling, per Natura 2000 gebied in het IJsselmeergebied"* is een onjuistheid in de lay-out van de tabel geconstateerd. De informatie over de beoordeling van 35 methoden van jacht, wild en schadebestrijding was hier wel correct opgenomen, maar in de tabel was op pagina 62 de term 'Eemmeer & Gooimeer Zuidoever' weggevalen. Deze aanduiding wordt toegevoegd en van een eigen kleuraanduiding voorzien.

Aanpassing omschrijving categorie 4

De omschrijving van categorie 4 wordt aangepast van 'niet-vergunningplichtige activiteiten, wel mitigatie vereist' naar 'niet-vergunningplichtige activiteiten, wel passende maatregelen vereist'. De overige teksten van het beheerplan worden in lijn hiermee aangepast. De term 'mitigerende maatregel' is verwarrend, aangezien daarmee de indruk gewekt kan worden dat er sprake is van een activiteit die als project kan worden aangemerkt in de zin van artikel 6, derde lid, van de Habitatrictlijn. Dat is hier niet het geval. De maatregelen zijn bedoeld om eventuele verstoring of verslechtering te voorkomen en zijn om die reden *'passende maatregelen'* in de zin van artikel 6, tweede lid, van de Habitatrictlijn.

Toelichting op ongewijzigde verlenging van vrijstellingen

Kitesurfen

De in de gebiedsdelen opgenomen vrijstellingen voor kitesurfen hebben alleen betrekking op kitesurfen en niet op andere (mogelijk verstorende) activiteiten die eventueel in de betreffende gebieden beoefend worden, zoals foilen. De effectbepaling t.b.v. het Natura 2000 Beheerplan IJsselmeergebied 2017-2023 voor de niet gewijzigde vrijstellingen voor kitesurflocaties is getoetst. Op grond hiervan is geoordeeld dat de beschrijving in het vigerende beheerplan nog steeds actueel en adequaat is. Er zijn geen wijzigingen opgetreden in de positionering van deze kitesurflocaties en in de periode van openstelling. Het gebruik van de kitesurfzones is in overeenstemming gebracht met het gebruik zoals t.b.v. het beheerplan is beoordeeld. Vanuit handhaving wordt op deze zaken toegezien t.b.v. het voorkomen van verstoring op nabij gelegen rustgebieden voor vogels. Indien

nodig wordt geverbaliseerd en overleg gepleegd met de spothouders en de Nederlandse Kitesurf Vereniging. Er wordt momenteel nader onderzoek gedaan naar de verstoring van vogels door kitesurfers. De resultaten van dit onderzoek zullen meegenomen worden bij de eerstvolgende actualisatie van het Natura 2000 Beheerplan IJsselmeergebied.

Voor vier locaties is een nadere toelichting op de verlenging van belang:

- *Lemmer*: Deze locatie is in het beheerplan opgenomen als vrijgesteld zonder voorwaarden. De locatie ligt echter buiten de N2000-begrenzing en er is geen sprake van externe werking. Voor de volledigheid blijft de locatie wel in het beheerplan opgenomen, zodat voor iedereen duidelijk is dat kitesurfen hier op grond van de Wet natuurbescherming is toegestaan.
- *It Soal (Workum)*: Geconstateerd is dat de fysieke afscheiding aan de noordzijde nog gerealiseerd moet worden, die als voorwaarde gesteld is voor de vrijstelling. De vrijstelling wordt verlengd onder voorwaarde dat deze afscheiding gerealiseerd wordt. Hier worden afspraken over gemaakt tussen het bevoegd gezag en de betrokken partijen. Op naleving van deze afspraken wordt toegezien.
- *Medemblik*: Geconstateerd is dat de fysieke afscheiding aan de zuidzijde nog gerealiseerd moet worden, die als voorwaarde gesteld is voor de vrijstelling. De vrijstelling wordt verlengd onder voorwaarde dat deze afscheiding gerealiseerd wordt. Hier worden afspraken over gemaakt tussen het bevoegd gezag en de betrokken partijen. Op naleving van deze afspraken wordt toegezien.
- *Muiderberg*: Geconstateerd is dat de fysieke afscheiding aan de westzijde nog gerealiseerd moet worden, die als voorwaarde gesteld is voor de vrijstelling. De vrijstelling wordt verlengd onder voorwaarde dat deze afscheiding gerealiseerd wordt. Hier worden afspraken over gemaakt tussen het bevoegd gezag en de betrokken partijen. Op naleving van deze afspraken wordt toegezien.

Evenementen (visserijdagen, zeilwedstrijden, roeiwedstrijden en strandactiviteiten) en zeilwedstrijdgebied

De effectbeoordeling t.b.v. het Natura 2000 Beheerplan IJsselmeergebied 2017-2023 is getoetst. Op grond hiervan is geoordeeld dat de beschrijving in het vigerende beheerplan nog steeds actueel en adequaat is: Er is geen sprake van significant negatieve effecten. Er zal rekening gehouden moeten worden met de gedragscode recreatie en afgesloten gebieden. Gezien de aard van de activiteit is sprake van tijdelijke verstoring, met over het algemeen voldoende uitwijkmogelijkheden voor vogels.

Aangewezen waterskigebied

De vrijstelling heeft betrekking op strak begrensde waterskigebieden in het IJsselmeer, Markermeer & IJmeer en Veluwerandmeren. De effectbeoordeling t.b.v. het Natura 2000 Beheerplan IJsselmeergebied 2017-2023 is getoetst. Op grond hiervan is geoordeeld dat de beschrijving in het vigerende beheerplan nog steeds actueel en adequaat is: Er is geen sprake van significant negatieve effecten. De locaties bevinden zich op voldoende afstand van verstoringgevoelige gebieden. De rapportage uit 2022 van Krijgsveld et al. over verstoring van vogels door recreatie geeft geen nieuwe inzichten t.o.v. de effectbepaling voor het Natura 2000 Beheerplan IJsselmeergebied 2017-2023.

Parasailactiviteiten in het Wolderwijd

De activiteit is duidelijk begrensd in locatie en is vrijgesteld vanaf 1 mei tot en met 1 september. Dit valt buiten de periode waarin grote aantallen rustende vogels aanwezig zijn in (delen van) het Wolderwijd. Ook geldt als voorwaarde dat bij deze activiteit de (riet)oevers vermeden moeten worden. De effectbeoordeling t.b.v. het Natura 2000 Beheerplan IJsselmeergebied 2017-2023 en de voorwaarden uit het beheerplan zijn getoetst. Hieruit is geconcludeerd dat er geen sprake is van significant negatieve effecten.

Ten overvloede wordt opgemerkt dat momenteel in een groot deel van het gebied waar de vrijstelling betrekking op heeft deze activiteit niet is toegestaan omdat Rijkswaterstaat geen toestemming heeft gegeven voor parasailing op grond van het Binnenvaartpolitiereglement.

Verder is in een gebied tussen de eilanden Knarland en De Biezen in het Wolderwijd deze activiteit niet toegestaan vanwege de realisatie van een luwtegebied met ondiepten, onderwaterobjecten, zanddammen en legakkers. Om vastlopen van de recreatievaart te voorkomen, is dit gebied middels een verkeersbesluit afgesloten (gemarkeerd met betonnen). Bovengenoemde delen van het gebied waar de vrijstelling betrekking op heeft zijn daardoor niet beschikbaar voor parasailen. Ook vanwege deze situatie, zijn significante effecten op de natuur uitgesloten.

Schaatsevenement Veluwemeertocht

De vrijstelling heeft betrekking op een ééndaagse activiteit, waaraan voorwaarden gekoppeld zijn ter voorkoming van verstoring van watervogels in wakken en aanwezige vogels in rietkragen. De effectbepaling t.b.v. het Natura 2000 Beheerplan IJsselmeergebied 2017-2023 en de in het beheerplan opgenomen voorwaarden zijn getoetst. Op grond hiervan is geoordeeld dat de beschrijving in het vigerende beheerplan nog steeds actueel en adequaat is: Er is geen sprake van significant negatieve effecten.

Traditionele visserij (evenementen)

De vrijstelling heeft betrekking op educatieve activiteiten waarbij op enkele dagen per jaar traditionele visserijmethoden worden toegepast. De effectbepaling t.b.v. het Natura 2000 Beheerplan IJsselmeergebied 2017-2023 is getoetst. Op grond hiervan is geoordeeld dat de beschrijving in het vigerende beheerplan nog steeds actueel en adequaat is: Er is geen sprake van significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen vanwege de beperkte omvang van deze activiteit. Er is hierdoor geen sprake van negatieve effecten op de visstand en er is alleen sprake van (beperkte) lokale verstoring.

Zegenvisserij

De effectbepaling t.b.v. het Natura 2000 Beheerplan IJsselmeergebied 2017-2023 is getoetst. Op grond hiervan is geoordeeld dat de beschrijving in het vigerende beheerplan nog steeds actueel en adequaat is: Er is geen sprake van significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen doordat de vangst (met name grote brasem en blankvoorn) geen effect heeft op de voedselbeschikbaarheid van visetende watervogels. Daarnaast is sprake van een geringe kans op bijvangst van vis en vogels.

Peuren

Gezien de specifieke aard en beperkte schaal van deze activiteit, die alleen vrijgesteld is in het Zwarte Meer, heeft een nieuwe ecologische beoordeling geen nieuwe inzichten naar voren gebracht. De eerdere beoordeling dat zich geen negatieve effecten voordoen op de instandhoudingsdoelstellingen is daarmee bevestigd.

Wolhandkrabvisserij (met fuiken)

De effectbepaling t.b.v. het Natura 2000 Beheerplan IJsselmeergebied 2017-2023 is getoetst. Op grond hiervan is geoordeeld dat de beschrijving in het vigerende beheerplan nog steeds actueel en adequaat is: Door de beperkte bijvangst en de lage intensiteit van deze vorm van visserij is er geen sprake van significant negatieve effecten op het voedselaanbod voor visetende watervogels.

Aaskuilvisserij

Voor de Natura 2000 gebieden IJsselmeer en Markermeer & IJmeer zijn vrijstellingen opgenomen voor de aaskuilvisserij. Het betreft specifiek de visserij op spiering als aas t.b.v. de aalvisserij met kisten en hoekwant. De impact van deze visserijvorm op de Natura 2000 instandhoudingsdoelstellingen is gerelateerd aan de omvang van de activiteit. Bij de verlenging van het beheerplan is de impact op de Natura 2000 doelen opnieuw beoordeeld op basis van nieuwe informatie over de omvang van de aaskuilvisserij. Op basis van de beschikbare informatie is beoordeeld dat er geen sprake is van significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen bij verlenging van de vrijstelling met maximaal 6 jaar.

Bestaande zandwinningsactiviteit Gooimeer

De zandwinningsactiviteit in het Gooimeer waar de vrijstelling betrekking op heeft, bevindt zich buiten de begrenzing van het Natura 2000 gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever. De effectbepaling t.b.v. het Natura 2000 Beheerplan IJsselmeergebied 2017-2023 is getoetst. Op grond hiervan is geoordeeld dat de beschrijving in het vigerende beheerplan nog steeds actueel en adequaat is: De zandwinning vormt geen belemmering voor de instandhoudingsdoelen door de beperkte uitstraling als gevolg van de gebruikte winmethode en de eigenschappen van de niet marktwaardige fractie (bezinkt relatief snel).

Terreinbeheer stranden en recreatiegebieden

De vrijstelling heeft betrekking op activiteiten gericht op inspectie, beheer en onderhoud in gebieden waar recreatie is toegestaan. De effectbepaling t.b.v. het Natura 2000 Beheerplan IJsselmeergebied 2017-2023 is getoetst. Op grond hiervan is geoordeeld dat de beschrijving in het vigerende beheerplan nog steeds actueel en adequaat is: Er is geen negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen.

Terreinbeheer (rietmoeras)

In de gebiedsdelen van het IJsselmeer, Zwarte Meer, Ketelmeer & Vossemeer en Veluwerandmeren zijn vrijstellingen opgenomen voor terreinbeheer / terreinbeheer rietmoeras. Aan deze vrijstellingen zijn specifieke voorwaarden verbonden. De effectbepaling t.b.v. het Natura 2000 Beheerplan IJsselmeergebied 2017-2023 en de voorwaarden uit het beheerplan zijn getoetst. Op grond hiervan is geoordeeld dat de beschrijving in het vigerende beheerplan nog steeds actueel en adequaat is. De vrijstellingen kunnen onder dezelfde voorwaarden worden verlengd.

Maaibeheer waterplanten Veluwerandmeren

In het gebiedsdeel van de Veluwerandmeren is een vrijstelling onder specifieke voorwaarden opgenomen voor het maaibeheer van waterplanten. Het betreft een vrijstelling voor de maaiactiviteiten die reeds bij de inwerkingtreding van het beheerplan plaatsvonden. Er is een limiet van 150 hectare aan het maaien gekoppeld en er geldt een meldingsplicht. In de praktijk wordt bovenop de vrijgestelde hectares door de provincie Flevoland een vergunning verstrekt voor aanvullend maaien. Dit aanvullende maaien wordt daarbij getoetst aan de Natura 2000 doelen. Door deze toetsing wordt het maaien van de vrijgestelde 150 hectare door het bevoegde gezag als activiteit beschouwd die geen negatief effect heeft op de instandhoudingsdoelstellingen.

Vangen en ringen van vogels door Vogelringstation Zwarte Meer

De effectbepaling t.b.v. het Natura 2000 Beheerplan IJsselmeergebied 2017-2023 en de voorwaarden uit het beheerplan zijn getoetst. Op grond hiervan is geoordeeld dat de beschrijving in het vigerende beheerplan nog steeds actueel en adequaat is: Er is onder de genoemde voorwaarden en gezien de intensiteit van deze activiteit geen sprake van significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen.

Professioneel dronegebruik

Professioneel dronegebruik is vrijgesteld t.b.v. specifieke doeleinden en onder voorwaarden. Één van deze voorwaarden is dat de piloot van de drone aantoonbaar op de hoogte is van de lokale en actuele situatie ten aanzien van de beschermde natuurwaarden en de verstoringsgevoeligheid van die waarden, en handelt conform artikel 1.11 (zorgplicht) van de Wet natuurbescherming. Beoordeeld is dat deze activiteit onder de bestaande voorwaarden nog steeds niet leidt tot significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen.

Bestaande lozingen

De vrijstelling is van toepassing op bestaande lozingen, indien die passen binnen de voorwaarden die gesteld worden krachtens de Waterwet. De effectbepaling t.b.v. het Natura 2000 Beheerplan IJsselmeergebied 2017-2023 is getoetst. Op grond hiervan is geoordeeld dat de beschrijving in het vigerende beheerplan nog steeds actueel en adequaat is: De voorwaarden krachtens de Waterwet zijn nog steeds toereikend om mogelijk significant negatieve effecten van milieuvreemde stoffen als gevolg van bestaande lozingen op instandhoudingsdoelen te voorkomen. Nieuwe lozingen of uitbreidingen van bestaande lozingen vallen niet onder deze vrijstelling en zijn vergunningplichtig onder de Wet natuurbescherming. Hiervoor is een toetsingskader opgenomen in het Natura 2000 Beheerplan IJsselmeergebied 2017-2023.